

Sygn. akt II CZ 67/09

POSTANOWIENIE

Dnia 3 grudnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa Banku [...] Spółki Akcyjnej

przeciwko Z.W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 3 grudnia 2009 r.,

zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 10 czerwca 2009 r., sygn. akt [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 10 czerwca 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną pozwanego Z.W. od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 18 lutego 2009 r. z uwagi na fakt, że wnosząc środek prawny strona nie uiściła należnej od niego opłaty podstawowej.

W zażaleniu pozwany domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, a ewentualnie uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania twierdząc, że zostało ono wydane z naruszeniem art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (dalej: u.k.s.c.), art. 14 ust. 2 u.k.s.c., art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (dalej: ustawa nowelizująca) oraz art. 2 ustawy nowelizującej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie zajmował się wykładnią art. 149 u.k.s.c. oraz art. 2 ustawy nowelizującej. W postanowieniu z 20 września 2007 r., II CZ 64/07 (niepubl.) wyjaśnił, że zgodnie z art. 2 ustawy nowelizującej do spraw wszczętych przed dniem jej wejścia w życie stosuje się przepisy dotychczasowe. Oznacza to, że ustawodawca znosząc obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej nie wprowadził zasady podwójnego odesłania, skutkiem czego wyłączone jest stosowanie art. 149 ust. 1 u.k.s.c. W konsekwencji takiego unormowania obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej został uchylony tylko w sprawach wszczętych po dniu 10 marca 2007 r. (por. też m. in. postanowienia SN z dnia 9 listopada 2007 r., V CZ 96/07 (niepubl.); z dnia 9 listopada 2007 r., V CZ 98/07 (niepubl.); z dnia 4 października 2007 r., V CZ 84/07, (niepubl.); z dnia 10 października 2007 r., I CZ 113/07, (niepubl.); z dnia 27 listopada 2007 r., IV CZ 93/07, (niepubl.); z dnia 30 listopada 2007 r., IV CZ 102/07, (niepubl.); z dnia 20 grudnia 2007 r., V CSK 454/07, (niepubl.); z dnia 11 stycznia 2008 r., V CZ 115/07, (niepubl.); z dnia 6 marca 2008 r., I CZ 150/07. (niepubl.). W postanowieniu z dnia 3 lipca 2007 r.,

II UZ 18/07 (OSNP 2008 nr 19-20. poz. 302) Sąd Najwyższy wyjaśnił ponadto, że przez wszczęcie sprawy nie może być rozumiane wniesienie skargi kasacyjnej. Skarga wniesiona po wejściu w życie ustawy nowelizującej w sprawach wszczętych przed tą datą podlega opłacie według dotychczasowych zasad.

W rozpoznawanej sprawie postępowanie wszczęte zostało w 1996 r. Sąd Okręgowy wydał wyrok kończący postępowanie w pierwszej instancji w dniu 12 maja 2008 r. Słusznie zatem Sąd Apelacyjny przyjął, że zastosowanie w sprawie znajdą przepisy obecnie obowiązującej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w brzmieniu obowiązującym do 10 marca 2007 r.

Dla prawidłowego rozstrzygnięcia kluczowe znaczenie miał jednak fakt załączenia w skardze kasacyjnej wniosku o zwolnienie pozwanego od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym. Przypomnieć należy, na co słusznie zwrócił uwagę skarżący, że zwolnienie strony od kosztów sądowych w sprawie, przyznane w postępowaniu przed sądem powszechnym, nie obejmuje postępowania kasacyjnego (uchwała SN z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008 nr 12, poz. 122).

Z treści art. 14 ust. 2 u.k.s.c. w brzmieniu obowiązującym do 10 marca 2007 r. wynika, że przewidziany w tym przepisie obowiązek pobierania opłaty podstawowej obejmuje wymienione w art. 3 ust. 2 u.k.s.c. pisma składane przez osoby, które przed ich wniesieniem zostały przez sąd zwolnione od kosztów sądowych. Tym samym nie dotyczy on pism podlegających opłacie, o których mowa w art. 3 ust. 2, jeżeli zgłoszono w nich wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych (uchwała SN z dnia 4 października 2006 r., III CZP 75/06, OSNC 2007 nr 6, poz. 86). Obowiązek ten, zgodnie z art. 100 ust. 2 w brzmieniu obowiązującym do 10 marca 2007 r., zaktualizowałby się dopiero w razie przyznania stronie całkowitego zwolnienia od kosztów sądowych.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁵ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.